

**תזכיר חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס' __)(סמכות איכון לצורך מסירת הודעת נפגעים),
התש"ף-2020**

א. שם החוק המוצע

חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס' __)(סמכות איכון לצורך מסירת הודעת נפגעים), התש"ף-2020.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

על המדינה וצה"ל מוטלת החובה המשפטית והמוסרית ליידע את קרובי משפחתו של מי שנפל או נפצע באורח קשה על פגיעתו, בהקדם ובצורה ראויה ומכובדת. ההתפתחויות הטכנולוגיות ומהירות התפשטותן של שמועות ברשתות החברתיות, מקשות על מימוש חובתן של רשויות הצבא להבטיח כי קרובי המשפחה יהיו הראשונים לשמוע את ההודעה, ולקבלה בצורה ראויה. לשם כך, מוצע לעגן בחוק הסמכות למערך הנפגעים לקבל נתוני מיקום של מנוי השייך לקרובו של חייל, על מנת למסור לו הודעת נפגעים בדבר אותו חייל. מוצע אפוא, לתקן את חוק השיפוט הצבאי כך שניתן יהיה לקבל, ללא צו שיפוטי, נתוני מיקום של קרוב משפחה של חייל לצורך הודעה על נפילתו או פציעתו באורח קשה, אם לא ניתן לאתר את קרוב משפחתו בדרך אחרת.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

אין.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

אין.

ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

הצעת חוק מטעם הממשלה:

חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס' ___) (סמכות איכון לצורך מסירת הודעת נפגעים), התש"ף-2020

1. הוספת חלק י"א 1. בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955¹, אחרי סעיף 558, יבוא:

"חלק יא 1 - סמכות איכון לצורך מסירת הודעת נפגעים

הגדרות 558א בחלק זה:

"הודעת נפגעים" – הודעה בדבר נפילתו של חייל צה"ל או

בדבר פציעתו, המונעת ממנו ליצור קשר עם בני

משפחתו בכוחות עצמו;

"מכשיר טלפון סלולרי" – כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק

ושידורים), התשמ"ב-1982²;

"מנוי" – כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה

– נתוני תקשורת), התשס"ח-2007³;

"מפעיל סלולרי" – מי שנותן שירותי רדיו טלפון נייד מכוח

רישיון כללי לפי חוק התקשורת (בזק ושידורים),

התשמ"ב-1982⁴;

"נתוני מיקום" – נתוני איכון של מכשיר טלפון סלולרי

הנמצא ברשות מנוי;

"קצין מוסמך" – קצין בדרגת סא"ל אשר מונה לכך על ידי

ראש אגף כח האדם בצה"ל;

"קרוב" – כהגדרתו בחוק בתי קברות צבאיים, התש"י-1950⁵.

סמכות	558ב (א) קצין מוסמך, רשאי להורות למפעיל סלולרי למסור לו את
לדרוש	נתוני המיקום של מנוי השייך לקרובו של חייל על מנת
נתוני	למסור לו הודעת נפגעים בדבר אותו חייל. נתן קצין
מיקום	מוסמך הוראה כאמור, ימסור המפעיל הסלולרי את נתוני
	המיקום, בלא דיחוי.

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

² ס"ח תשמ"ב, עמ' 218.

³ ס"ח תשס"ח, עמ' 72.

⁴ ס"ח תשמ"ב, עמ' 218.

⁵ ס"ח תשי"י, עמ' 258.

(ב) סמכות כאמור בסעיף קטן (א) לא תופעל אלא בהתקיים

אחד התנאים הבאים :

(1) אם שוכנע הקצין המוסמך כי הפעלת הסמכות

הכרחית לשם איתור קרובו של חייל, לאחר

שנעשו ניסיונות סבירים, בנסיבות העניין,

לאיתורו, ובלבד שמידת הפגיעה בפרטיות

קרובו של החייל תהיה קטנה ככל הניתן

ולאחר שנבחנו אמצעים אחרים לאיתורו

שפגיעתם פחותה ;

(2) התקיימו נסיבות ביטחוניות חריגות

שיירשמו, אשר בעטיין לא ניתן לעשות

ניסיונות לאיתור קרובו של חייל, ומחייבות

לדעת הקצין המוסמך כי הסמכות תופעל

באופן מיידי.

שימוש 558ג נמסרו נתוני מיקום של קרובו של חייל בהתאם לאמור בסעיף
בנתוני 558ב – לא יישמרו בכל אמצעי לאחר מסירת הודעת הנפגעים,
מיקום לא ישמשו לכל צורך מלבד מסירת הודעת הנפגעים, ולא יועברו
אלא למספר המצומצם ביותר של אנשים הדרוש לצורך מסירת
הודעת הנפגעים.

דיווח 558ג עידכון בדבר החלטת קצין מוסמך להפעיל סמכותו לפי סעיף
558ב תימסר, סמוך ככל הניתן למועד קבלת ההחלטה, לראש
אגף כח האדם בצה"ל.

דברי הסבר

כללי

על המדינה וצה"ל מוטלת החובה המשפטית והמוסרית ליידע את קרובי משפחתו של מי שנפל או נפצע באורח קשה על פגיעתו, בהקדם ובצורה ראויה ומכובדת. ההתפתחויות הטכנולוגיות ומהירות התפשטותן של שמועות ברשתות החברתיות, מקשות על מימוש חובתן של רשויות הצבא להבטיח כי קרובי המשפחה יהיו הראשונים לשמוע את ההודעה, ולקבלה בצורה ראויה. לשם כך, מוצע לעגן בחוק הסמכות למערך הנפגעים לקבל נתוני מיקום של מנוי השייך לקרובו של חייל, על מנת למסור לו הודעת נפגעים בדבר אותו חייל. מוצע, אפוא, לתקן את חוק השיפוט הצבאי כך שניתן יהיה לקבל, ללא צו שיפוטי, נתוני מיקום של קרוב משפחה של חייל לצורך הודעה על נפילתו או פגיעתו באורח קשה, אם לא ניתן לאתר את קרוב משפחתו בדרך אחרת.

סעיף 558א

מוצע להוסיף סעיף הגדרות ייעודי לחלק זה לצורך הבהרת המונחים שנוספו בעקבות תיקון החוק.

סעיף 558ב

סעיף 558ב(א) מקנה לקצין מוסמך, כהגדרתו בתיקון החוק, סמכות להורות למפעיל סלולרי למסור לו את נתוני המיקום של קרובו של חייל. כן נקבע, כי על מפעיל סלולרי חלה חובה למסור את נתוני המיקום בהקדם וללא דיחוי. כל זאת על מנת להבטיח כי בני המשפחה יהיו הראשונים לשמוע את ההודעה הקשה, וכי ההודעה תימסר להם באופן ראוי ומכובד.

סעיף 558ב(ב) מפרט את התנאים להפעלת הסמכות לדרישת נתוני מיקום. התנאים מאזנים בין זכות המשפחה להיות הראשונים לשמוע את ההודעה, ולקבלה בצורה ראויה לבין הזכות לפרטיות, באמצעות הכפפת הפעלת הסמכות לחובת המידתיות "במובנה הצר". מוצע, כי בעת שגרה, יחוייב הקצין המוסמך לפעול לאיתור הקרוב באמצעים אחרים ולהפעיל סמכותו לפי חוק זה כמוצא אחרון; וכן כי השימוש בסמכות ייעשה רק לאחר שנבחנו אמצעים אחרים לאיתור הקרוב, שפגיעתם פחותה. עוד מוצע, כי בנסיבות ביטחוניות חריגות, שבשל התרחשותן לא ניתן לנסות לפעול באמצעים אחרים לאיתור הקרוב, ניתן יהיה להפעיל הסמכות באופן מיידי.

סעיף 558ג

לשם צמצום הפגיעה בפרטיות, מוצע להגביל את השימוש בנתוני מיקום שהתקבלו מכח חוק זה לצורך מסירת הודעת נפגעים בלבד וכן לצמצם את הגורמים אליהם יועברו נתונים שהתקבלו מכח חוק זה.

סעיף 558ד

לצורך הבטחת שימוש נאות בסמכות זו, מוצע, כי יועבר עדכון לגורם הבכיר הממונה מטעם הצבא על הודעות נפגעים סמוך ככל הניתן להפעלת הסמכות.